Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Grondwetscommissies 1883-1983
1950 Commissie-Van Eysinga, notulen, plenair, 1951-06-04

17 K

Commissie nopens de samenwerking
tussen Regering en Staten-Generaal
inzake het buitenlandse beleid.

Plen. verg. no. 17.

Foto Btz.: 41192.

Overzicht van de 17e plenaire vergadering gehouden op Maandag 4 Juni 1951 des v.m. te 10.15 ure op het Departement van Buitenlandse Zaken.

Aanwezig: Jhr. Mr. W.J.M. van Eysinga, voorzitter.
Prof. Mr. Dr. L.J.C. Beaufort, O.F.M.,
Dr. J.A.H.J.S. Bruins Slot,
Mr. A. van Kleffens,
Mevrouw C.A. Kluyver,
Dr. C.L. Patijn,
Prof. Mr. Dr. C.W. van der Pot,
Prof. Mr. C.W. de Vries,
Jhr. Mr. H.F. van Panhuys, secretaris,
Dr. W.H. Vermeulen, adj.-secretaris.

Bij de behandeling van § 5 (opnemen van Kamerleden in Regeringsdelegaties) van het ontwerp-eindrapport kan de vergadering zich niet geheel verenigen met de door Mr. Burger gemaakte opmerkingen (doc. 72), dat degene, die in feite de delegatie leidt in vitale politieke gebeurtenissen met de Kamerleden als zodanig overleg dient te plegen. Natuurlijk zal de voorzitter met alle leden van de delegatie overleg plegen en aan de meningen der leden verschillend gewicht toekennen, o.a. op grond van hun gezag bij en kennis van de Kamer, maar het ware naar de mening van de Kamer principieel onjuist voor de Kamerleden een bijzondere positie in de delegatie te vindiceren. Voor het overige zal door kleine redactiewijzigingen getracht worden aan de verdere bezwaren van Mr. Burger tegemoet te komen.

Naar aanleiding van de passage op blz. 22 laatste alinea over conferenties met een zuiver technisch karakter, oppert Prof. Beaufort, of het geen aanbeveling zou verdienen in een bepaald geval in de delegatie naar b.v. de W.H.O. een R.K. arts op te nemen, omdat men van hem kan verwachten, dat hij de bezwaren van het R.K. volksdeel tegen b.v. geboortebeperking met meer overtuiging naar voren zal weten te brengen. De heer Patijn zou dit een gevaarlijk precedent achten, daar men dan bij technische delegaties zou gaan streven naar een evenredige politieke vertegenwoordiging, ook onder de "deskundigen". Men dient te bedenken, dat een dergelijke R.K. arts geen eigen politiek in de delegatie zou kunnen voeren en evenzeer gebonden is aan de instructie van de Minister. Men merkt op, dat wanneer politieke vraagstukken aan de orde komen, waarover de delegatie niet geïnstrueerd is, zij

- zich -

Huygens ING, Grondwetscommissies 1883-1983
1950 Commissie-Van Eysinga, notulen, plenair, 1951-06-04
NL-HaNA, BuZa/Code-Archief 45-54, 2.05.117, inv.nr. 27298
http://resolver.huygens.knaw.nl/inventarissen/nl-hana_buza_code-archief_45-54_2.05.117_inv_nr_27298

Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Grondwetscommissies 1883-1983
1950 Commissie-Van Eysinga, notulen, plenair, 1951-06-04

zich tot de Minister dient te wenden en dat verder de instructie vooraf in het vooroverleg tussen Minister en Kamercommissie besproken kan worden, zoals ook thans wel geschiedt. Aan de Redactiecommissie wordt verzocht een iets minder absoluut gestelde redactie van deze passage te ontwerpen.

Over de indeling van § 6 wordt besloten het voorstel van Prof. François (doc. 68, blz. 5) over te nemen en de opmerkingen van de Voorzitter (doc. 67, blz. 2) daar in te passen. De titel van de paragraaf zal luiden: "Internationale organen met wetgevende bevoegdheid".

De vraag hoe de wetgevende bevoegdheid van internationale organisaties zich tot de Grondwet verhoudt, zal in Hoofdstuk II in het algemeen onder het oog worden gezien en in § 6 nogmaals ter sprake worden gebracht, daar de vraag hier een concreter inhoud kan worden gegeven (vgl. opmerkingen van Mr. van Kleffens in doc. 69).

De algemene strekking van bijlage III (internationale organisaties) met enkele saillante voorbeelden wenst men in het rapport zelf opgenomen te zien. Het Secretariaat zal onderzoeken hoe de juridische structuur en de feitelijke macht is van de Noord-Atlantische Raad en de door deze benoemde opperbevelhebber. De Voorzitter zal een overzichtje maken van de geschiedenis van tractaat en practijk van de Rijnvaartcommissie.

Aan het gedeelte over de Raad van Europa op blz. 25 moet worden toegevoegd, dat de Commissie de indruk heeft, dat het huidige Comité des Ministres zich niet als een toekomstige Europese regering beschouwt. Het leek de vergadering juist de redactie hier iets voorzichtiger te kiezen. Men meent, dat de heer van der Goes van Naters, die in het Comité des Ministres wel een voorloper van een Europese regering ziet (in Vrij Nederland), in deze opvatting weinig steun ondervindt. Een Europese regering wordt eerder verwacht voort te komen uit de Assemblée of het Comité Permanent.

Aan de voorlaatste alinea van blz. 25 zal een opmerking in hypothetische vorm worden toegevoegd, dat de "functionele" richting voor kleine landen waarschijnlijk veiliger is dan de constitutional approach, nog afgezien van de politieke onmogelijkheid van een constitutionele federalisatie. Een functionele organisatie biedt de gelegenheid de stemmenverhouding aan te passen aan het relatieve Nederlandse belang, zodat dit in het algemeen beter behartigd zal kunnen worden.

Mr. Burger ziet de internationale fractievorming naar de mening van de heren Beaufort en Bruins Slot te rooskleurig. Weliswaar is er overleg tussen verwante partijen, maar de Nouvelles Equipes Internationales zijn nog verre van een gemeenschappelijk standpunt en bij de socialisten zijn over Europese federatievorming volgens de heer Bruins Slot op zijn minst vier grote groepen te onderscheiden, waarvan de standpunten vrij ver uiteenliggen.

- Blz. -

NL-HaNA, BuZa/Code-Archief 45-54, 2.05.117, inv.nr. 27298

Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Grondwetscommissies 1883-1983
1950 Commissie-Van Eysinga, notulen, plenair, 1951-06-04

Blz. 26 regel 14 v.o. Bij de uitdrukking "of anderszins op nationaal niveau" is gedacht aan door nationale verkiezingen aangewezen vertegenwoordigers, of aan vertegenwoordigers van b.v. de Sociaal-Economische Raad.

Over de enkele regels verder gemaakte tegenstelling van "regeren" en "bestaan" zal de heer Bruins Slot een kleine toelichting schrijven.

Bij het opstellen van het gedeelte op blz. 27 over de Benelux heeft de Redactie-commissie zich gehouden aan het besluit van de plenaire vergadering om de beperkte taak op economisch gebied als kenmerk van de Benelux te nemen. In de practijk is de samenwerking breder geworden. Wellicht is het beter in regel 5 het woord "economische" te schrappen en in regel 16 te spreken over commissies in plaats van commissie. Overigens zal de heer van Kleffens trachten de nieuwe redactie te ontwerpen.

Op blz. 27 onderaan wil men de mogelijkheid openlaten, dat ook niet-Kamerleden naar parlementaire organen worden afgevaardigd. Mr. van Kleffens oppert de mogelijkheid, dat het actief kiesrecht voorshands bij de Tweede Kamer of de gehele Staten-Generaal zou kunnen berusten, terwijl men het passief kiesrecht voor internationale parlementaire organen van geval tot geval zou kunnen doen verschillen. Hierdoor zouden in een Schuman-organisatie voor de landbouw b.v. vertegenwoordigers van de Stichting voor de Landbouw kunnen worden afgevaardigd.

De volgende plenaire vergadering wordt vastgesteld op Maandag 25 Juni 1951 te 10.45 ure op het Ministerie van Buitenlandse Zaken; de daarop volgende vergadering wordt bepaald op Maandag 9 Juli d.a.v. te zelfder plaats en ure.

NL-HaNA, BuZa/Code-Archief 45-54, 2.05.117, inv.nr. 27298